ỦY BAN NHÂN DÂN **XÃ SƠN GIANG**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số:1501 /UBND-KT9 V/v hướng dẫn phòng trừ sâu bệnh hại ngô vụ Đông 2026	*Sơn Giang, ngày04 tháng 11 năm 2026*

Kính gửi: Thôn trưởng các thôn

Sản xuất vụ Đông năm 2026 diễn ra trong điều kiện thời tiết khá thuận lợi, tuy nhiên, do tâm lý sợ mưa bão và đặc điểm của từng chân đất, nhu cầu nguồn thức ăn phục vụ chăn nuôi nên trên địa bàn hình thành nhiều trà ngô; thời vụ gieo trỉa tập trung từ ngày 10-26/10/2026. Đến nay, trà gieo trỉa trước đang giai đoạn 7-9 lá, trà gieo trỉa tập trung giai đoạn 3 - 7 lá, các trà ngô cơ bản sinh trưởng và phát triển tốt. Qua kiểm tra trên đồng ruộng, bệnh đốm lá nhỏ và sâu keo mùa thu đã xuất hiện, phát sinh gây hại.

Nhằm hạn chế thấp nhất thiệt hại do sâu, bệnh và các yếu tố thời tiết gây ra, Ủy ban nhân dân xã Sơn Giang ban hành hướng dẫn cách nhận biết, nguyên nhân và các biện pháp phòng trừ các đối tượng sâu bệnh hại, cụ thể như sau:

1. Sâu keo mùa thu: Là loại sâu hại nguy hiểm, có khả năng phát tán nhanh và tàn phá mạnh diện tích ngô.

- Dấu hiệu nhận biết: Sâu thải nhiều phân và bã ngay trên lá hoặc nõn cây ngô; trán sâu non tuổi lớn có hình chữ Y ngược màu vàng.

+ Sâu non tuổi 1-2**:** Ăn biểu bì mặt dưới lá non, tạo ra các vết hình vuông hoặc hình chữ nhật màu trắng đặc trưng.

+ Sâu non tuổi lớn (3-6): Ăn khuyết lá, bẹ lá tạo thành các lỗ lớn như "cửa sổ", thậm chí ăn trụi lá non hoặc tấn công cả cờ và bắp ngô.

- Biện pháp phòng trừ: Thường xuyên kiểm tra trên ruộng ngô, phát hiện sớm khi sâu đang ở tuổi 1- 2, trên lá có những vết cắn li ti, sử dụng thuốc: Obaone 95WP, Match 050 EC, Golnitor 50WG, Amater 150 SC…. Nên phun khi trời mát, phun theo hàng ngô để tránh lãnh phí thuốc, tăng hiệu quả phòng trừ.

2. Bệnh đốm lá nhỏ:

- Dấu hiệu nhận biết: Ban đầu vết bệnh chỉ nhỏ như mũi kim, màu hơi vàng, sau đó phát triển dần thành hình tròn hoặc bầu dục nhỏ có chiều dài khoảng 5-6mm và chiều rộng khoảng 1-1,5mm, màu nâu hoặc hơi xám, có viền nâu đỏ xung quanh, nhiều khi vết bệnh có quầng vàng. Ngoài lá, bệnh còn tấn công và gây hại trên cả bẹ lá (thân cây) và hạt. Bệnh có thể phát sinh rất sớm ngay từ khi cây ngô mới ra được 2-3 lá, nhất là trên những chân ruộng đất xấu hoặc thiếu chăm sóc làm cho cây ngô sinh trưởng kém và có thể kéo dài đến khi thu hoạch.

- Nguyên nhân: Ẩm độ đồng ruộng cao, kết hợp với việc bón phân không cân đối (bón nặng đạm), gieo trỉa dày là điều kiện cho bệnh đốm lá ngô, bệnh khô vằn phát sinh lây lan diện rộng.

- Biện pháp phòng trừ:

+ Trên đồng ruộng, mật độ cây cao hơn so với quy trình, bà con nên cắt tỉa cây, đảm bảo đúng mật độ, xới xáo, bón cân đối đạm ure và Kali.

+ Thường xuyên thăm ruộng, sau các đợt mưa trên trà ngô dưới 9 lá nên xới xáo để đất không bí dí, tạo các khe, rãnh để thoát nước.

+ Khi bệnh mới xuất hiện nên bón tăng cường phân Kali để giúp cây phát triển tốt, kháng bệnh.

+ Với những ruộng nhiễm bệnh nên cắt bỏ các lá phía dưới nhiễm bệnh, có thể sử dụng một trong những loại thuốc sau đây để phun trừ (vừa có tác dụng phòng trừ bệnh khô vằn): Tilt super 300EC, Nevo 330EC- pha 10 ml thuốc cho bình 16l nước, phun 02 bình/sào; Kasumim 2SL, Anvil 5SC, Toplusa 450SC, Evitin 50SC- Pha 02 gói cho bình 16 lít, phun 02 bình/sào.

3. Bệnh huyết dụ:

- Dấu hiệu nhận biết: Cây không đồng hóa được lân, lá ngô chuyển từ màu xanh sang đỏ hoặc tím rực như màu lá cây huyết dụ, bắt đầu từ chóp lá và mép lá sau đó lan dần vào trong; cây còi cọc, bộ rễ chậm phát triển.

- Nguyên nhân: Do thiếu hụt lượng lân trong đất; đất bị úng, bí chặt làm rễ cây kém phát triển; thời tiết lạnh làm giảm khả năng hoạt động của rễ và hạn chế sự hòa tan của lân trong đất.

- Biện pháp phòng trừ: Xới xáo phá váng, làm mương rãnh giúp thoát nước trên đồng ruộng giúp đất tơi xốp, thoáng khí, kích thích bộ rễ phát triển. Bón phân cân đối, đảm bảo bón đủ phân lân ngay từ giai đoạn bón lót và bón thúc sớm để cây khỏe mạnh từ đầu. Phun các loại phân bón lá có hàm lượng lân cao hoặc các chế phẩm kích thích ra rễ định kỳ 5-7 ngày/lần cho đến khi cây xanh trở lại.

4. Bệnh lùn xoắn lá hại ngô:

- Dấu hiệu nhận biết: Cây thấp lùn, còi cọc, lóng thân co ngắn lại, bộ lá xếp sít nhau như hình rẻ quạt. Lá ngọn bị xoắn, mép lá rách hình chữ V ngược. Phiến lá dày, giòn và có màu xanh đậm hơn bình thường. Xuất hiện các u sáp sần sùi dọc gân lá ở mặt sau hoặc trên các đốt thân. Cây bị nặng sẽ chết dần; cây bị nhẹ vẫn phát triển nhưng không ra bắp hoặc bắp rất nhỏ, không hạt. Cây bị nhẹ có hiện tượng đỉnh sinh trưởng (nõn) cây ngô bị xoắn, bó chặt thành ống dài (thường gọi là hiện tượng **"vòi voi")**

- Nguyên nhân: Nguyên nhân phổ biến nhất khi thời tiết thay đổi đột ngột. Khi cây ngô đang ở giai đoạn 4-9 lá, nếu thời tiết chuyển nhanh từ lạnh, âm u sang nắng ấm và ẩm ướt, cây sẽ sinh trưởng cực nhanh. Các lá non bên trong mọc ra quá nhanh trong khi các lá bên ngoài chưa kịp nở ra, dẫn đến việc chúng bị kẹt, cuốn chặt và xoắn lại như một cái ống. Nếu hiện tượng xoắn lá đi kèm với việc cây bị thấp lùn rõ rệt, ngoài xoắn ngọn, lá ngô có màu xanh đậm bất thường,

dày và giòn, mặt dưới lá hoặc dọc gân lá có các u sáp sần sùi, đây là dấu hiệu của cây ngô bị bệnh lùn sọc đen do virut gây ra, rầy lưng trắng là môi giới truyền nhiễm. Cây bị bệnh này thường không thể phục hồi và không cho bắp.

- Biện pháp phòng trừ:

+ Xới xáo phá váng, bón phân cân đối, bón tăng cường phân có hàm lượng lân và kali cao.

+ Đối với các cây bị nhẹ, ngắt bỏ phần ngọn bị xoắn, sử dụng phân bón qua lá như Siêu lân, K-H, đạm cá (Rotwel) kết hợp với các thuốc trừ bệnh như: Tilt super 300EC, Nevo 330EC, Anvil 5SC, Toplusa 450SC, Evitin 50SC…để phun trừ.

+ Đối với cây bị bệnh nặng, cần nhổ bỏ, tiêu hủy và bón vôi bột để hạn chế sự lây lan nguồn bệnh. Sử dụng các loại thuốc trừ rầy giúp ngăn chặn môi giới truyền bệnh.

UBND xã Sơn Giang đề nghị thôn Trưởng các thôn thông báo rộng rãi trên hệ thống truyền thanh và hướng dẫn bà con Nhân dân chủ động kiểm tra đồng ruộng, thực hiện phòng trừ kịp thời, hiệu quả./.

Nơi nhận:
- Phòng Kinh tế;
- TTDV tổng hợp;
- Các thôn trưởng;
- Lưu: KT_9.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

U.B.N.D XÃ SƠN GIANG T. HÀ TĨNH

Nguyễn Đình Anh